

11/06/2008

Θέμα: Έκθεση European Commission¹

Απρίλιος 2008

1. Η δραστηριότητα των οικονομιών της **Ευρωζώνης** έχει αρχίσει να επιβραδύνεται λόγω των αναταραχών στις χρηματοοικονομικές αγορές και των υπέρμετρων αυξήσεων στις τιμές της ενέργειας και των τροφίμων. Από το καλοκαίρι του 2007 και μετά, οι χρηματοοικονομικές συνθήκες έγιναν δυσχερέστερες, με τα ασφάλιστρα κινδύνου να έχουν αυξηθεί και ορισμένες αγορές (όπως αυτή των κατοικιών) να καταγράφουν σημαντικές μειώσεις. Οι προβλέψεις των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωζώνης παρουσιάζουν σαφή επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης, χωρίς αυτό να σημαίνει, σε καμία περίπτωση, ότι αναμένεται επερχόμενη ύφεση. Στην παρούσα φάση, η οικονομική κατάσταση είναι εξαιρετικά αβέβαιη, και οι υπάρχοντες κίνδυνοι είναι πιθανό να οδηγήσουν σε υπερεκτίμηση των προοπτικών ανάπτυξης αλλά και των πληθωριστικών πιέσεων.

2. Ειδικότερα για την Ελλάδα, η **οικονομική δραστηριότητα** το 2007 κατέγραψε οριακή επιβράδυνση σε σχέση με το 2006, παραμένοντας εύρωστη και οδηγούμενη από την εγχώρια ζήτηση. Αυτή η επιβράδυνση αντανακλά την προσαρμογή της ιδιωτικής κατανάλωσης σε έναν περισσότερο διατηρήσιμο ρυθμό, καθώς εξασθενεί η επενδυτική δραστηριότητα που είχε σημειωθεί το 2006. Από την άλλη, το βελτιούμενο επιχειρηματικό περιβάλλον και η αυξημένη κερδοφορία των επιχειρήσεων ευνόησαν τις επενδύσεις και απέτρεψαν τις αρνητικές επιπτώσεις που θα είχε η υποχώρηση στις κατασκευές κατοικιών.

3. Μέσα στο 2007, η **δημόσια κατανάλωση** επιταχύνθηκε σοβαρά (7,4% του ΑΕΠ, έναντι 1,4% το 2005 και -0,7% το 2006), κάτι που εξηγείται εν μέρει από την υλοποίηση των μέτρων για τους πληγέντες από τις πυρκαγιές του Αυγούστου και το κόστος των βουλευτικών εκλογών του Σεπτεμβρίου. Συνολικά, η εγχώρια ζήτηση συνέβαλε κατά 5,25 ποσοστιαίες μονάδες στην ανάπτυξη. Στον εξωτερικό τομέα, οι εξαγωγές ήταν δυναμικές – αν και

¹ EC, Spring Forecasts 2008. Το πλήρες δελτίο είναι διαθέσιμο στο http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication12530_en.pdf

σημειώνουν επιβράδυνση, ενώ ο τουρισμός και ο τομέας των μεταφορών συνέβαλαν θετικά στην αρνητική επίδραση των καθαρών εισαγωγών στην ανάπτυξη.

4. Η **οικονομική ανάπτυξη** προβλέπεται να επιβραδυνθεί τουλάχιστον για το τρέχον έτος και για το 2009, και να διατηρηθεί σε επίπεδο κάτω του 3,5%. Η οικονομική δραστηριότητα αναμένεται να οδηγηθεί αποκλειστικά από την εγχώρια ζήτηση, όπως και τις προηγούμενες χρονιές. Οι αλλαγές στα ποσοστά των τομέων που συμβάλλουν στην ανάπτυξη πρόκειται να είναι αμελητέες, με την ιδιωτική και τη δημόσια κατανάλωση να αναπτύσσονται με πιο διατηρήσιμους ρυθμούς.

5. Τα αυστηρότερα κριτήρια δανειοδότησης καθώς και οι αυξημένες τιμές του πετρελαίου και των τροφίμων προβλέπεται να υπερσκελίσουν τις επιδράσεις από τον αυξημένο ρυθμό απασχόλησης, τις κοινωνικές παροχές και τις φορολογικές ελαφρύνσεις. Αυτό πρόκειται να οδηγήσει σε μια οριακή επιβράδυνση στην **ιδιωτική κατανάλωση** για τα έτη 2008 και 2009. Η δημόσια κατανάλωση αναμένεται να μειωθεί στο επίπεδο του 3,25%, μετά την ταχεία άνοδο που παρατηρήθηκε το 2007, παραμένοντας όμως σε υψηλά σχετικά επίπεδα, συγκρινόμενη με προηγούμενα έτη.

6. Αν και η απασχόληση κατέγραψε αισθητή άνοδο το 2007 (κατά 1,25%), η προβλεπόμενη επιβράδυνση της ανάπτυξης αναμένεται να οδηγήσει σε μειωμένες νέες θέσεις εργασίας το 2008 και το 2009. Η ανεργία πάντως θα σημειώσει περαιτέρω υποχώρηση, διατηρώντας την πτωτική τάση των τελευταίων ετών, παραμένοντας ωστόσο σε υψηλότερα επίπεδα από το μέσο όρο των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

7. Οι **ιδιωτικές επενδύσεις** στο σύνολό τους ενδεχομένως θα καταγράψουν περαιτέρω μείωση, ενώ φαίνεται πως οι δημόσιες και οι εταιρικές επενδύσεις θα παραμείνουν έντονες. Η πορεία των επενδύσεων θα υποστηριχθεί από τα ακόμα αρνητικά πραγματικά επιτόκια, τη χρηματοοικονομικά υγιή θέση των επιχειρήσεων, τα κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την υψηλή κερδοφορία του 2007 καθώς και τις επενδυτικές συνεργασίες του δημόσιου τομέα με ιδιώτες.

8. Σύμφωνα με τις προβλέψεις, οι **εισαγωγές** θα σημειώσουν μείωση, ενώ το ολοένα και αυξανόμενο χάσμα μεταξύ των συνθηκών που επικρατούν στην ελληνική αγορά εργασίας και άλλων χωρών της Ευρώπης αναμένεται να πλήξουν την ανταγωνιστικότητα και, επομένως, να οδηγήσουν και σε μειωμένες εξαγωγές αγαθών. Οι **εξαγωγές** υπηρεσιών φαίνεται να διατηρούν την ένταση των τελευταίων ετών, υποστηριζόμενες από τον τομέα μεταφορών. Συνολικά, η συνεισφορά των καθαρών εξαγωγών στο ΑΕΠ προβλέπεται να παραμείνει αρνητική για τα έτη 2008 και 2009. Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών θα διατηρηθεί υψηλό

(περισσότερο από 16% του ΑΕΠ και για τα δύο έτη), αντανακλώντας περαιτέρω διεύρυνση του ελλείμματος.

9. Οι **πληθωριστικές πιέσεις** που παρατηρήθηκαν στο πρώτο τέταρτο του 2008 αναμένεται να διατηρηθούν κατά τη διάρκεια όλης της χρονιάς, εξαιτίας του αυξημένου κόστους εργασίας, των αυξημένων τιμών στο πετρέλαιο και στα τρόφιμα καθώς και της αβεβαιότητας που κυριαρχεί στις διεθνείς αγορές ενέργειας. Το φαινόμενο προβλέπεται να είναι γενικό για όλη την Ευρωζώνη, ωστόσο, τα επίπεδα πληθωρισμού στην Ελλάδα θα αρκετά υψηλότερα από το μέσο όρο.

10. Το **έλλειμμα** της Γενικής Κυβέρνησης το 2007 κατέγραψε μικρή αύξηση έπειτα από δύο έτη σημαντικών μειώσεων (2,8% του ΑΕΠ, έναντι 2,6% το 2006, 5,1% το 2005 και 7,4% το 2004). Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προβλέπει το ποσοστό αυτό να αγγίξει το 2% τα έτη 2008 και 2009, ενώ, λιγότερο αισιόδοξα σενάρια ανεβάζουν το κυβερνητικό έλλειμμα στο επίπεδο του 2,3% του ΑΕΠ.

Επιλεγμένοι μακροοικονομικοί δείκτες για την ελληνική οικονομία (στις παρενθέσεις παρατίθενται τα αντίστοιχα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις χώρες της Ευρωζώνης):

	2006	2007*	2008**	2009**
ΑΕΠ (μεταβολή έτους %)	4,2 (2,8)	4,0 (2,6)	3,4 (1,7)	3,3 (1,5)
Τελική ζήτηση (μεταβολή έτους %)	5,4	4,8	4,1	4,0
Δείκτης τιμών καταναλωτή (μεταβολή έτους %)	3,3 (2,2)	3,0 (2,1)	3,7 (3,2)	3,6 (2,2)
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών (μεταβολή έτους %)	5,1	5,9	5,5	5,4
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών (μεταβολή έτους %)	8,7	7,0	6,1	5,7
Ανεργία (% εργατικού δυναμικού)	8,9 (8,2)	8,3 (7,4)	8,3 (7,2)	8,0 (7,3)
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (% του ΑΕΠ)	-14,4 (-0,2)	-16,2 (0,0)	-16,2 (-0,1)	-16,2 (-0,1)

(*) εκτίμηση, (**) πρόβλεψη Ευρωπαϊκής Επιτροπής